

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

Yu Hua

Cronica
unui negustor
de sânge

Traducere din chineză și note de
LUMINIȚA BĂLAN

HUMANITAS
fiction

Redactor: Ștefania Nalbant
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Cristina Jelescu
DTP: Corina Roncea, Carmen Petrescu

Tipărit la Real

YU HUA

XU SANGUAN MAI XUE JI

Copyright © Yu Hua, 1995

All rights reserved.

This edition is published by arrangement with Humanitas Fiction SRL through the agency of China National Publications Import and Export (Group) Corporation.

© HUMANITAS FICTION, 2017, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

YU HUA

Cronica unui negustor de sânge / Yu Hua; trad. și note: Luminița Bălan. –

București: Humanitas Fiction, 2017

ISBN 978-606-779-252-2

I. Bălan, Luminița (trad.)

821.581

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 021 311 23 30

Capitolul 1

Xu Sanguan lucra la Fabrica de Mătase din oraș, unde se îndeletnicea cu distribuția viermilor de mătase către Țesătorie. Cum avea zi liberă, s-a dus să-și vadă bunicul. Odată cu trecerea timpului, acestuia îi slăbise mult vederea, așa că nu reușea să distingă prea bine chipul nepotului care stătea acum în ușă. De aceea, i-a cerut să se tragă mai aproape și, după ce l-a cercetat un pic, a întrebat:

— Fiule, dar unde ți-e fața?

— Bunicule, a spus Xu Sanguan, eu nu-s fiul tău. Sunt nepotul, iar fața mea este chiar aici, unde altundeva?

Xu Sanguan i-a luat mâna și i-a purtat-o pe propriul chip, pentru ca bunicul să-i deslușească trăsăturile, și după câteva clipe i-a lăsat-o la loc, în poală. Palma bunicului era aidoma țesăturii crude de mătase care se producea la fabrica lor.

— De ce nu vine taică-tu să mă vadă? l-a iscodit bunicul.

— Tata s-a prăpădit demult.

Bunicul a încuviințat din cap, în timp ce un firicel subțire de salivă i se prelingea pe la colțul gurii. Și-a înclinat capul într-o parte și a tras un pic din salivă înapoi în gură, după care a spus:

— Fiule, o duci bine cu sănătatea?

— O duc bine, i-a răspuns Xu Sanguan. Bunicule, eu nu sunt fiul tău...

— Fiule, și ție ți se întâmplă adesea să vinzi sânge? a continuat bunicul șirul întrebărilor.

— Nu, eu niciodată nu-mi vând sângele, a spus Xu Sanguan, scuturând din cap cu tărie.

— Fiule... a zis bunicul mai departe, tu nu ți-ai vândut sângele și spui totuși că o duci bine cu sănătatea? Fiule, tu mă păcălești.

— Ce spui, bunicule? Zău dacă-nțeleg o iotă! Îmi pare că te-ai cam ramolit!

Bătrânul a scuturat din cap, iar Xu Sanguan a adăugat:

— Bunicule, eu nu-s fiul dumitale. Sunt nepotul.

— Fiule, a insistat bunicul, tatăl tău nici că vrea să-mi dea ascultare. A pus ochii pe nu știu ce Floare de pe la oraș...

— Floare de Aur. E mama mea.

— Taică-tu mi-a spus că-i destul de mare și se duce la oraș să se însoare cu nu știu ce Floare. Eu i-am zis: „Păi, frații tăi mai mari încă nu s-au însurat“. Ia zi și tu, de vreme ce ai mai mari nu și-au luat neveste, cum să-l las eu pe mezin să vină acasă cu nevastă? Pe-aici, pe la noi, nu așa merg lucrurile...

Cocoțat pe acoperișul colibeii unchiului său, Xu Sanguan privea în toate părțile. Cerul părea să se zămislească direct din glodul adunat în zare. Bolta cerească, roșiatică precum era la amurg, lăsa impresia că s-a înălțat și mai tare, răsfirând strălucire peste ogoarele din depărtare – o lumină de culoarea focului, încât ai fi crezut că sunt mai degrabă culturi de roșii decât de cereale. Tot acolo se găseau și râul care străbătea câmpul de-a latul, și drumeagul care parcă se ținea după el, apoi veneau copacii, colibele și heleșteul, fumul ridicat pieziș din hornurile caselor – toate de culoarea focului năprasnic.

Unchiul al Patrulea împrăstia bălegar pe câmp, iar două femei veneau în urma lui – una mai vârstnică, alta mai tânără.

— Guihua seamănă tot mai mult cu mama ei.

Tânăra a zâmbit, în timp ce femeia mai vârstnică și-a ridicat privirea către Xu Sanguan și a întrebat:

— Cine o fi cel de pe casă?

— E băiatul Fratelui al Treilea, s-a grăbit unchiul lui Xu Sanguan să-i răspundă.

Femeile și bărbatul îl priveau pe Xu Sanguan, care, hlinzindu-se, stăruia cu privirea asupra lui Guihua, lucru care a făcut-o până la urmă să-și plece capul, rușinată.

— Seamănă și cu tatăl ei, a ținut să precizeze femeia mai vârstnică.

— Guihua se mărită luna viitoare, nu-i așa? s-a interesat Unchiul al Patrulea.

— Nu se mai mărită luna viitoare. Am anulat nunta, a răspuns femeia mai în vârstă, scuturând din cap.

— Ați anulat nunta? a întrebat unchiul lui Xu Sanguan, lăsând jos lopata, brusc interesat de subiect.

— Băiatul ăla era tare prăpădit, a răspuns cu glas șoptit femeia mai vârstnică. Nu era în stare să mănânce decât un bol mititel, pe când Guihua poate să înfulece chiar două boluri pline ochi cu mâncare...

— Dar cum se face că a ajuns în halul ăsta? a iscodit-o unchiul în șoaptă.

— Nici că am habar de ce-i așa... i-a răspuns femeia mai vârstnică. Am auzit pe cineva povestind că de aproape un an nu s-a mai dus la spitalul din oraș să-și vândă sângele, și atunci mi-am zis eu în sinea mea că-i ceva necurat la mijloc. M-am gândit că probabil are sănătatea șubredă, așa că am rugat pe cineva să-l cheme la masă, ca să vad cât mănâncă. „Dacă e în stare să dea gata două boluri, m-am liniștit. Dacă înghite trei boluri, atunci i-am și dat-o pe Guihua...” mi-am zis. El ce-a făcut? Păi, după ce a mâncat un bol, m-am dus să văd dacă mai cere, numai că el a spus că s-a săturat și nu-i mai trebuie nici un strop... Un zdrahon de bărbat să nu fie în stare să bage-n burtă mai mult, sigur e un prăpădit...

Ascultând toată sporovăiala femeii, unchiul lui Xu Sanguan a încuviințat din cap și i-a spus:

— Ce înseamnă să fii mamă! Pe toate le vezi.

— Așa sunt toate mamele, i-a răspuns cea vârstnică.

Cele două femei au ridicat privirea spre Xu Sanguan care era tot cocoțat pe acoperiș și, la fel ca mai înainte, o privea zâmbitor pe fată.

— Seamănă leit cu taică-su, a zis femeia mai vârstnică.

Apoi, cele două femei au pornit una în urma celeilalte. Amândouă aveau fundul mare și cum privea de acolo, de sus, lui Xu Sanguan i se părea că nu-i este cu puțință să-și dea seama unde li se termină fundul și unde încep coapsele. După ce au plecat femeile, a băgat de seamă că Unchiul al Patrulea era tot pe câmpul cu pepeni. Cerul începuse să se întunece, iar silueta unchiului se cufunda și ea în negură.

— Unchiule, cât mai ai de gând să muncești? a întrebat el.

— Acuși termin, a venit răspunsul.

— Unchiule, a continuat Xu Sanguan, ar fi o chestie pe care n-am priceput-o eu și aș vrea să-mi spui matala cum stă treaba.

— Ia zi, băietel!

— Nu-i așa că toți cei care-și vând sângele ajung fără vlagă?

— Așa-i, a zis unchiul. Ai auzit-o adineauri pe mama lui Guihua? În locurile astea, bărbații care nu și-au vândut sângele nu sunt în stare să-și ia nevastă...

— Dar ce regulă mai e și asta?

— Ce regulă e asta, nici eu nu știu, dar știu că toți bărbații care sunt zdraveni câștigă treizeci și cinci de yuani la o vânzare. Dacă ai munci la câmp vreme de jumătate de an, tot cam atât ai câștiga. Sângele omului e precum apa din fântână – cu cât scoți mai multă, cu atât izvorăște mai din belșug. Chiar de scoți apă cu căldarea, zi de zi, fântâna tot pe atât se umple...

— Unchiule al Patrulea, după cum zici matala, sângele omului e precum copacul cu bani, așa-i?

— Ei, dar mai întâi se cuvine să te încredințezi că ești sănătos; altminteri, vânzarea sângelui îți poate aduce moartea. Când te duci la vânzare, mai întâi te verifică la spital, îți ia

sânge din venă, să vadă dacă stai bine cu sănătatea și numai dacă totul-i în regulă, te înhami la isprava asta...

— Unchiule, așa cum sunt eu, oare ar fi cu puțință să-mi vând sângele?

Bărbatul a ridicat capul și și-a privit nepotul care stătea cocoțat pe acoperiș, cu brațele dezgolite, și se hlizea. Avea brațele cărnoase, așa că Unchiul al Patrulea i-a spus:

— După cum arăți, n-ai avea nici o problemă.

De pe acoperiș, Xu Sanguan se distra de mama focului. Apoi, deodată, ca și cum și-ar fi amintit ceva, a plecat capul și l-a întrebat pe Unchiul al Patrulea:

— Unchiule, ar mai fi ceva ce țin să te întreb.

— Ce mai vrei?

— Ziceai că mai întâi îmi ia sânge din venă la spital, pentru control.

— Așa-i.

— Și pentru asta primești bani?

— Nu, a răspuns unchiul. Sângele ăsta se dă gratuit la spital.

Mergeau pe drum, trei oameni înșirați unul lângă celălalt. Cel mai mare avea treizeci și ceva de ani, iar cel mai mic de abia împlinise nouăsprezece. Xu Sanguan, care mergea în mijloc, era între cei doi ca vârstă.

— Văd că ați luat pepeni, iar în buzunare aveți câte un bol, le-a spus Xu Sanguan celor doi tovarăși de drum. Vă gândiți cumva ca, după ce vă vindeți sângele, să vă duceți pe stradă să vindeți pepeni? Unu, doi, trei, patru... Ați luat numai șase pepeni. De ce n-ați luat mai mulți? Și ce faceți cu bolurile? Oare vreți să le cereți celor care cumpără pepeni să vă pună banii în bol? Și de ce nu v-ați luat de mâncare la voi? Ce o să mâncați la prânz?

— Când ne ducem să vindem sânge, nu ne luăm niciodată de mâncare la noi, a spus Genlong, băiatul de nouăsprezece ani. De îndată ce terminăm cu sângele, ne ducem la cârciumă și

mâncăm un platou de ficat de porc prăjit și bem două pahăruțe de rachiu galben de orez.

Bărbatul de treizeci și ceva de ani, pe nume A Fang, a adăugat:

— Ficatul de porc e bun când pierzi sânge, iar rachiul galben de orez îmbunătățește sângele.

— Voi spuneți că puteți să vindeți patru sute de mililitri de sânge o dată, li s-a adresat Xu Sanguan. Cât înseamnă asta?

A Fang a scos bolul din buzunar și i-a spus:

— Vezi tu bolul ăsta?

— Îl văd.

— La o recoltare pot să dau două boluri.

— Două boluri?! s-a mirat Xu Sanguan, trăgând aer în piept. I-am auzit pe unii spunând că dacă mănânci două boluri de mâncare, de abia se fac la loc vreo câteva picături de sânge. Dacă așa stă treaba, câte boluri de orez trebuie să înghiți în schimbul celor două boluri de sânge?

A Fang și Genlong, auzind aceste vorbe, au izbucnit în râs.

— Nu-i de ajuns orezul, a spus A Fang. Trebuie să mănânci ficat de porc prăjit și să bei puțin rachiu galben de orez.

— Xu Sanguan, a spus Genlong, nu cumva voiai să spui adineaori că noi avem puțin pepeni? Să știi că azi nu mergem la piață să vindem pepeni. Pe ăștia îi ducem drept cadou cuiva...

— Îi ducem lui Li, Asistentul de la Sânge, a continuat A Fang.

— Cine-i Li, Asistentul de la Sânge? s-a interesat Xu Sanguan.

Tot vorbind așa, au ajuns la un râu care se întindea în fața lor. Podul de pe el era pe alocuri mai lat, pe alocuri se îngusta. Din apa râului crescuseră plante de un verde-albăstrui, care se cățarau pe mal, ajungând până pe ogorul de orez. A Fang s-a oprit în loc și i-a spus tovarășului său:

— Genlong, ar trebui să bem apă.

Acesta a lăsat jos pepenii pe care îi ducea pe umăr, cu cobilița, și a strigat cu hotărâre:

— Să bem!

Amândoi și-au scos din buzunar câte un bol micuț și au coborât pe malul râului. Ajuns la capătul podului, Xu Sanguan a rămas rezemat de balustradă, privindu-i cum își vără bolurile în apă și apoi le tot scutură ușor, ca să îndepărteze ierburile care pluteau deasupra. Apoi, cei doi au început să bea, înghițind cu zgomot, și au băut așa vreo patru – cinci boluri.

De sus, de la capul podului, Xu Sanguan i-a întrebat:

— Nu cumva dis-de-diminează v-ați ghiftuit cu murături sărate?

De pe mal, A Fang i-a răspuns:

— N-am mâncat nimic de dimineată, doar am băut câteva boluri de apă. Acum iar bem câteva și mai trebuie să bem și după ce ajungem la oraș. O să bem până ni se umflă burta și începe să ne doară. Deja mi-au amorțit gingiile... Dacă bem apă multă, o să avem mai mult sânge, fiindcă apa se amestecă cu sângele.

— Păi, dacă așa stă treaba, atunci sângele nu se diluează?

— De diluat e mai diluat, dar e și mai mult.

— Acum știi de ce umblați voi cu bolurile în buzunar, a spus Xu Sanguan și a coborât și el pe malul râului. Care dintre voi îmi împrumută și mie bolul, ca să beau și eu niște apă?

Genlong i-a întins bolul și l-a îndemnat:

— Ia-l pe al meu!

Xu Sanguan l-a înșfăcat, s-a dus pe malul râului și s-a aplecat după apă.

— Apa de la suprafață e murdară, i-a spus A Fang, care îl privea cu atenție. Și apa de la fund e murdară. Ar trebui să iei de la mijloc.

După ce au băut pe săturate, și-au continuat drumul. De astă dată, A Fang și Genlong duceau amândoi coșurile cu pepeni, așa că mergeau alături. Xu Sanguan, care mergea mai într-o parte, auzind cum scârțâie cobilița, a spus:

—Voi ați tot dus pepenii până acum. Haideți să-i mai car și eu!

— Du-te în locul lui A Fang! i-a răspuns Genlong.

— Nu mi-e greu deloc să car câțiva pepeni, a spus A Fang. De câte ori ne ducem la oraș să vindem, eu singur sunt în stare să car vreo sută de kile.

— Adineauri l-ați pomenit pe Li, Asistentul de la Sânge, a schimbat Xu Sanguan subiectul. Despre cine este vorba?

— E chelul ăla de la spital care se ocupă de noi de fiecare dată când ne ducem să vindem sânge, a spus Genlong. Stai, că ai să-l vezi de îndată.

— El este asemenea primarului nostru, a continuat A Fang. Primarul are grijă de viața noastră în sat, iar Li, Asistentul de la Sânge, la fel, are și el grijă ca noi să ne vindem sângele. El știe cine are voie și cine nu, așa că de el depinde totul.

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan a spus:

— De aceea îi spuneți voi Asistentul de la Sânge.

— Uneori vin mulți oameni la spital, cu gândul să-și vândă sângele, a adăugat A Fang, numai că nu sunt atâția pacienți care să aibă nevoie de sânge și atunci cine se are bine cu Li ajunge să vândă... Și ce înseamnă să te ai bine cu el? a continuat A Fang. Cum zice el, „Cine își aduce aminte de mine uneori, când nu-i în nevoie, poate să-și vândă sângele...” Și ce înseamnă să-ți aduci aminte de el și când n-ai nevoie?

A Fang a continuat, arătând spre pepenii pe care îi căra în coșuri:

— Asta înseamnă să-ți aduci aminte de el și când nu ai nevoie!

— Mai sunt și alții care se gândesc la el, a spus Genlong. Cum ar fi, de exemplu, fata aceea pe nume Ying.

Cei doi au început să chicotească, iar A Fang i-a spus lui Xu Sanguan:

— Și ea se are bine cu Li, Asistentul de la Sânge, dar sub plapumă. Dacă ea se duce să vândă sânge, toți ceilalți stau